

Kryzys emocjonalny i ryzyko samouszkodzenia ucznia

Nie pozostawiaj ucznia bez pomocy, nie bagatelizuj ryzyka. Ocenę i dalsze wsparcie organizuj z uprawnionymi specjalistami.

Granice narzędzia: materiał informacyjno-organizacyjny oparty na publicznych źródłach. Nie zastępuje zatwierdzonych planów danej placówki, opinii specjalistów ani poleceń służb. W bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia zadzwoń pod 112. Nie umieszczaj w publicznej aplikacji danych osobowych dzieci, opisów poufnych incydentów, planów zabezpieczeń ani haseł.

SYGNAŁ URUCHAMIAJĄCY

Kiedy użyć tej karty?

Uczeń zgłasza silny kryzys, zachowanie budzi obawę bezpośredniego zagrożenia albo pojawia się pilna prośba o pomoc.

Warunek pilności: bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia wymaga niezwłocznego wezwania właściwych służb. Nie odwlekaj go do końca oceny formularza.

FAZA I

Pierwsze działania: ochrona życia i decyzje

- W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoń 112 i zapewnij nadzór odpowiedniej osoby dorosłej do czasu przejęcia pomocy.
- Rozmawiaj spokojnie, nie oceniaj i nie traktuj zgłoszenia jako „szantażu” czy problemu dyscyplinarnego.
- Nie obiecuj poufności wykluczającej niezbędne działania bezpieczeństwa.

- Uruchom przyjętą w szkole ścieżkę wsparcia psychologicznego, medycznego i kontaktu z opiekunami, jeśli jest to bezpieczne dla dziecka.

FAZA II

Pierwsza godzina: koordynacja i informacja

- Zapewnij spokojne, bezpieczne miejsce i odpowiednią opiekę, nie wymagając publicznego opowiadania o trudnościach.
- Ustal plan bezpiecznego przekazania ucznia odpowiedzialnym osobom i specjalistom.
- Dopilnuj, by personel wiedział, kto kontynuuje kontakt, a informacja pozostawała dostępna wyłącznie osobom uprawnionym.

FAZA III

Po zdarzeniu: wsparcie, weryfikacja i poprawa

- Zorganizuj kontynuację wsparcia w szkole i uzgodnioną współpracę ze specjalistami.
- Przeanalizuj, czy interwencja nie naraziła dziecka na ujawnienie informacji lub stygmatyzację.
- Przypomnij kadrom o rozpoznawaniu sygnałów oraz bezpiecznej komunikacji.

PRAKTYKA / PUŁAPKI

Co robić, a czego bezwzględnie unikać

Sprawdzone działania

- Zapewnij dostęp do szkolnego psychologa/pedagoga i aktualnych kontaktów wsparcia.
- Ucz personel zauważać niepokojące sygnały i podejmować rozmowę bez osądu.

Czego nie robić

- Nie zostawiaj ucznia samego, jeśli zachodzi bezpośrednie zagrożenie.
- Nie zamieniaj interwencji w publiczne dochodzenie.
- Nie wprowadzaj szczegółów zdrowotnych do DSS ani ogólnodostępnych raportów.

- Przygotuj zasady opieki do czasu pomocy specjalistycznej.

GOTOWOŚĆ / LOKALNIE W PRZEGLĄDARCE

Checklista dyrektora: pięć warunków

Odnacz jedynie po faktycznym sprawdzeniu w placówce. Zapis nie jest audytem, certyfikacją ani potwierdzeniem gotowości.

- ☐ Jest jasna ścieżka kontaktu ze szkolnym specjalistą.
- ☐ Personel zna próg wezwania 112.
- ☐ Ustalono opiekę i ciągłość pomocy.
- ☐ Zadbano o poufne przechowywanie informacji.
- ☐ Ustalono zasady współpracy z opiekunami i dalszą kontrolę bezpieczeństwa.

0 z 5 warunków przygotowania sprawdzonych lokalnie. To nie jest potwierdzenie bezpieczeństwa.

ĆWICZENIE STOŁOWE / BEZ PRZEMOCY

Zadanie dla zespołu kierownictwa

Uczestnik otrzymuje fikcyjny sygnał o kryzysie ucznia. Zespół ćwiczy 30-sekundowe wspierające zdanie, kontakt ze specjalistą i bezpieczną organizację opieki.

Minimalny rezultat: Karta ról wsparcia, lista kontaktów instytucjonalnych, scenariusz dalszego kontaktu.

Ocena jakości: ustalono fakty, decyzję ochronną, odpowiedzialną rolę, granicę eskalacji, sposób weryfikacji i plan korekty. Nie zaliczaj tylko na podstawie testu.

DOKUMENTY I FORMULARZE

Praktyczne wzory do adaptacji

Karta decyzji kierownictwa

Cel: udokumentować, czy występuje bezpośrednie zagrożenie, kto podejmuje decyzję i na jakiej podstawie.

Pola / elementy: Data i czas (do wpisania poza aplikacją), kategoria zdarzenia, potwierdzone fakty, brakujące dane, pilność, odpowiedzialna rola, decyzja ochronna, źródło decyzji, termin przeglądu i sposób weryfikacji wykonania.

Matryca ról i zastępstw

Cel: zapobiec sytuacji, w której nieobecność jednej osoby blokuje reagowanie.

Pola / elementy: Dla funkcji alarmowanie, kontakt ze służbami, opieka nad grupą, komunikat, dokumentacja i wsparcie psychologiczne wpisz rolę wiodącą, zastępcę, bezpieczny kanał alternatywny i sposób potwierdzenia.

Komunikat do rodziców

Cel: krótka, sprawdzalna informacja bez danych osobowych uczniów.

Pola / elementy: „Potwierdziliśmy [wyłącznie fakt]. Placówka [działanie zgodne z instrukcjami]. Prosimy o [jedno zalecenie]. Następny komunikat [kanał i termin].” Nie wypełniaj danymi dzieci w aplikacji.

Rejestr działań naprawczych

Cel: rozróżnić oznaczenie zadania jako „wykonane” od faktycznej skuteczności.

Pola / elementy: Anonimowy numer kryterium, luka, rezultat oczekiwany, rola odpowiedzialna, termin uzasadniony pilnością, dowód wdrożenia w systemie placówki, weryfikator, data kontroli i status ponowny.

Wzory to opisy elementów dokumentacji roboczej. Podpisane dokumenty, dane incydentu i wszystkie informacje poufne należy przechowywać wyłącznie w zatwierdzonych systemach placówki.

BIBLIOGRAFIA / WERYFIKACJA

Oficjalne źródła i metodyka

- MEN — Bezpieczna szkoła: zagrożenia i działania profilaktyczne ↗
- Ministerstwo Sprawiedliwości — standardy ochrony dzieci, wytyczne dla szkół ↗
- UK DfE — Emergency Planning and Response for Education Settings ↗

Aktualizacja redakcyjna: 12.10.2026. Źródła amerykańskie i brytyjskie mają charakter porównawczy; nie stanowią polskiego prawa. Nie przeprowadzono w ramach tej wersji niezależnego audytu przez służby ani szkolenia kontrterrorystycznego.